

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (tredje avdelningen)

den 16 januari 2019*

”Begäran om förhandsavgörande – Tullunion – Unionens tullkodex – Artikel 39 – Godkänd ekonomisk aktör – Genomförandeförordning (EU) 2015/2447 – Artikel 24.1 andra stycket – Sökande som inte är en fysisk person – Frågeformulär – Insamling av personuppgifter – Direktiv 95/46/EG – Artiklarna 6 och 7 – Förordning (EU) 2016/679 – Artiklarna 5 och 6 – Behandling av personuppgifter”

I mål C-496/17,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Finanzgericht Düsseldorf (Skattedomstolen i Düsseldorf, Tyskland) genom beslut av den 9 augusti 2017, som inkom till domstolen den 17 augusti 2017, i målet

Deutsche Post AG

mot

Hauptzollamt Köln,

meddelar

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

sammansatt av ordföranden på fjärde avdelningen M. Vilaras tillika tillförordnad ordförande på tredje avdelningen (referent), samt domarna J. Malenovský, L. Bay Larsen, M. Safjan och D. Šváby,

generaladvokat: M. Campos Sánchez-Bordona,

justitiesekreterare: handläggaren R. Șereș,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 5 juli 2018,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Deutsche Post AG, genom U. Möllenhoff, Rechtsanwalt,
- Hauptzollamt Köln, genom W. Liebe, M. Greve-Giesow och M. Hageroth, samtliga i egenskap av ombud,
- Spaniens regering, genom S. Jiménez García och V. Ester Casas, båda i egenskap av ombud,

* Rättegångsspråk: tyska.

- Italiens regering, genom G. Palmieri, i egenskap av ombud, biträdd av G. Albenzio, avvocato dello Stato,
- Ungerns regering, genom Z. Fehér, G. Koós och R. Kissné Berta, samtliga i egenskap av ombud,
- Europeiska kommissionen, genom B.-R. Killmann och F. Clotuche-Duvieusart, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 17 oktober 2018 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,
följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 24.1 andra stycket i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2447 av den 24 november 2015 om fastställande av närmare regler för genomförande av vissa bestämmelser i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 om fastställande av en tullkodex för unionen (EUT L 343, 2015, s. 558).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan Deutsche Post AG och Hauptzollamt Köln (Huvudtullkontoret i Köln, Tyskland) (nedan kallat Hauptzollamt). Målet rör arten och omfattningen av de personuppgifter om tredje part som ska lämnas in för att ett företag ska beviljas status som godkänd ekonomisk aktör i enlighet med artikel 39 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen (EUT L 269, 2013, s. 1) (nedan kallad tullkodexen).

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

Tullagstiftningen

- 3 Avdelning I i tullkodexen innehåller ett kapitel 2, med rubriken ”Personers rättigheter och skyldigheter enligt tullagstiftningen”, som i sin tur innehåller ett avsnitt 4, med rubriken ”Godkänd ekonomisk aktör”. Artiklarna 38–41 ingår i detta avsnitt.
- 4 I artikel 38 i denna kodex föreskrivs följande:

”1. En ekonomisk aktör som är etablerad i unionens tullområde och uppfyller kriterierna i artikel 39 får ansöka om status som godkänd ekonomisk aktör.

Tullmyndigheterna ska, vid behov efter samråd med andra behöriga myndigheter, bevilja denna status, som ska vara föremål för övervakning.

2. Status som godkänd ekonomisk aktör ska beviljas genom följande typer av tillstånd:

- a) Tillstånd som godkänd ekonomisk aktör för tullförenklingar, vilket ska göra det möjligt för innehavaren att åtnjuta vissa förenklingar i enlighet med tullagstiftningen.
- b) Tillstånd som godkänd ekonomisk aktör för säkerhet och skydd, vilket ska ge innehavaren rätt till lättnader i fråga om säkerhet och skydd.

...

5. På grundval av erkännandet av status som godkänd ekonomisk aktör för tullförenklingar och under förutsättning att kraven för en särskild form av förenkling enligt tullagstiftningen har uppfyllts ska tullmyndigheterna låta aktören omfattas av denna förenkling. Tullmyndigheterna ska inte granska de kriterier på nytt som redan har granskats när status som godkänd ekonomisk aktör beviljades.

6. Den godkända ekonomiska aktör som avses i punkt 2 ska i enlighet med den typ av tillstånd som har beviljats behandlas på ett mer förmånligt sätt än andra ekonomiska aktörer när det gäller tullkontroller, inbegripet färre fysiska och dokumentbaserade kontroller.

..."

5 I artikel 39 i samma kodex föreskrivs följande:

"Kriterierna för att bevilja status som 'godkänd ekonomisk aktör' ska innefatta följande:

a) Frånvaro av alla former av allvarliga överträdelser eller upprepade överträdelser av tullagstiftningen och skattereglerna, inbegripet att den sökande inte får vara dömd för allvarliga brott som rör hans eller hennes ekonomiska verksamhet.

..."

6 Artikel 41 första stycket i samma kodex har följande lydelse:

"Kommissionen ska genom genomförandeakter anta metoder för tillämpningen av de kriterier som avses i artikel 39."

7 Avdelning 1 i genomförandeförordning nr 2015/2447 innehåller ett kapitel 2, med rubriken "Personers rättigheter och skyldigheter enligt tullagstiftningen", som i sin tur innehåller ett avsnitt 3, med rubriken "Godkänd ekonomisk aktör". Artiklarna 24–35 ingår i detta avsnitt.

8 I artikel 24.1 andra stycket i denna förordning anges följande:

"När den sökande inte är en fysisk person ska kriteriet i artikel 39 a i [tullkodexen] anses vara uppfyllt om ingen av nedanstående personer under de tre senaste åren har begått några allvarliga eller upprepade överträdelser av tullagstiftningen och skattereglerna och inte heller har dömts för några allvarliga brott som rör deras ekonomiska verksamhet:

a) Den sökande.

b) Den person som leder den sökandes verksamhet eller utövar kontroll över dess ledning.

c) Den anställde som har hand om den sökandes tullfrågor."

9 I skäl 9 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2016/341 av den 17 december 2015 om komplettering av förordning nr 952/2013 vad gäller övergångsregler för vissa bestämmelser i unionens tullkodex i de fall de relevanta elektroniska systemen ännu inte är i funktion, och om ändring av kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/2446 (EUT L 69, 2016, s. 1) anges följande:

"Eftersom det elektroniska system som behövs för tillämpning av bestämmelserna i [tullkodexen] om både ansökningar om och tillstånd till status som godkänd ekonomisk aktör ännu inte har uppgraderats, behöver det nuvarande systemet med både pappersformulär och elektroniska medel kunna fortsätta att användas till dess att systemet uppgraderas."

10 Artikel 1 i denna förordning har följande lydelse:

”1. I denna förordning anges övergångsregler för de metoder för utbyte och lagring av uppgifter som avses i artikel 278 i [tullkodexen] till dess att de elektroniska system som krävs för tillämpning av [tullkodexens] bestämmelser är i funktion.

2. Uppgiftskrav, format och koder som ska tillämpas under de övergångsperioder som anges i den här förordningen eller i [kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/2446 av den 28 juli 2015 om komplettering av förordning (EU) nr 952/2013 och Europaparlamentets och rådet vad gäller närmare regler avseende vissa bestämmelser i tullkodexen (EUT L 343, 2015, s. 1)] och [genomförandeförordning 2015/2447] fastställs i bilagorna till denna förordning.”

11 Delegerad förordning 2016/341 innehåller ett kapitel 1, med rubriken ”Allmänna bestämmelser”, som innehåller ett avsnitt 3, som har rubriken ”Begäran om status som godkänd ekonomisk aktör”. Artikel 5 ingår i detta avsnitt och har följande lydelse:

”1. Till den dag då det system för godkända ekonomiska aktörer som avses i bilagan till [kommissionens genomförandebeslut 2014/255/EU av den 29 april 2014 om fastställande av arbetsprogrammet för unionens tullkodex (EUT L 134, 2014, s. 46)] uppgraderas, får tullmyndigheterna tillåta att andra metoder än elektronisk databehandlingsteknik används för ansökningar och beslut som avser godkända ekonomiska aktörer eller för alla påföljande händelser som kan inverka på en ursprunglig ansökan eller ett ursprungligt beslut.

2. I de fall som avses i punkt 1 ska följande gälla:

a) Ansökningar om status som godkänd ekonomisk aktör ska inges på det formulär som beskrivs i bilaga 6.

...”

12 Bilaga 6 till nämnda förordning innehåller ett avsnitt med rubriken ”Förklarande anmärkningar”. I punkt 19 i dessa förklarande anmärkningar, avseende namn, datum och den sökandes underskrift, föreskrivs bland annat följande:

”...

Antal bilagor: den sökande skall lämna följande allmänna upplysningar:

1. Översikt över huvudsakliga ägare/aktieägare, med namn och adress samt ägarandel. Översikt över styrelseledamöter. Är ägarna kända sedan tidigare av tullmyndigheterna för bristande efterlevnad av bestämmelser?

2. Den person som är ansvarig för tullfrågor inom den sökandes administration.

...

8. Namn på personer i ledningen (verkställande direktörer, avdelningschefer, redovisningschefer, chefer för tullavdelningen osv.). Beskrivning av gängse rutiner i situationer där den behöriga anställda inte är närvarande, tillfälligt eller permanent.

9. Namn på och befattning för de personer inom den sökandes organisation som är särskilt insatta i tullfrågor. Bedömning av dessa personers kunskap om IT-användning när det gäller tullprocesser, affärstransaktioner och allmänna handelsrelaterade frågor.

...”

Rätten till skydd av personuppgifter

- 13 I artikel 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (EGT L 281, 1995, s. 31) föreskrevs följande:

”I detta direktiv avses med

- a) *personuppgifter*: varje upplysning som avser en identifierad eller identifierbar fysisk person (den registrerade). En identifierbar person är en person som kan identifieras, direkt eller indirekt, framför allt genom hänvisning till ett identifikationsnummer eller till en eller flera faktorer som är specifika för hans fysiska, fysiologiska, psykiska, ekonomiska, kulturella eller sociala identitet,
- b) *behandling av personuppgifter* (behandling): varje åtgärd eller serie av åtgärder som vidtas beträffande personuppgifter, vare sig det sker på automatisk väg eller inte, till exempel insamling, registrering, organisering, lagring, bearbetning eller ändring, återvinning, inhämtande, användning, utlämnande genom översändande, spridning eller annat tillhandahållande av uppgifter, sammanställning eller samkörning, blockering, utplåning eller förstöring,

...”

- 14 Artikel 6 i direktivet hade följande lydelse:

”1. Medlemsstaterna skall föreskriva att personuppgifter

- a) skall behandlas på ett korrekt och lagligt sätt,
- b) skall samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål; senare behandling får inte ske på ett sätt som är oförenligt med dessa ändamål. ...
- c) skall vara adekvata och relevanta och inte får omfatta mer än vad som är nödvändigt med hänsyn till de ändamål för vilka de har samlats in och för vilka de senare behandlas,

...

2. Det åligger den registeransvarige att säkerställa att punkt 1 efterlevs.”

- 15 Artikel 7 i mervärdesskattedirektivet har följande lydelse:

”Medlemsstaterna skall föreskriva att personuppgifter får behandlas endast om

...

- c) behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den registeransvarige, eller

...”

16 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 2016, s. 1), trädde i kraft den 24 maj 2016. Det upphävde direktiv 95/46 med verkan från och med den 25 maj 2018.

17 I artikel 4 i förordning 2016/679 ges bland annat följande definitioner:

”I denna förordning avses med

- 1) *personuppgifter*: varje upplysning som avser en identifierad eller identifierbar fysisk person ..., varvid en identifierbar fysisk person är en person som direkt eller indirekt kan identifieras särskilt med hänvisning till en identifierare som ett namn, ett identifikationsnummer, en lokaliseringssuppgift eller onlineidentifikatorer eller en eller flera faktorer som är specifika för den fysiska personens fysiska, fysiologiska, genetiska, psykiska, ekonomiska, kulturella eller sociala identitet,
- 2) *behandling*: en åtgärd eller kombination av åtgärder som utförs beträffande personuppgifter eller uppsättningar av personuppgifter, oberoende av om det sker automatiserat eller ej, såsom insamling, registrering, organisering, strukturering, lagring, bearbetning eller ändring, framtagning, läsning, användning, utlämning genom överföring, spridning eller tillhandahållande på annat sätt, justering eller sammanförande, begränsning, radering eller förstöring,

...”

18 I artikel 5 i nämnda förordning, med rubriken ”Principer för behandling av personuppgifter”, föreskrivs följande:

”1. Vid behandling av personuppgifter ska följande gälla:

- a) Uppgifterna ska behandlas på ett lagligt, korrekt och öppet sätt i förhållande till den registrerade (*laglighet, korrekthet och öppenhet*).
- b) De ska samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål och inte senare behandlas på ett sätt som är oförenligt med dessa ändamål. ...
- c) De ska vara adekvata, relevanta och inte för omfattande i förhållande till de ändamål för vilka de behandlas (*uppgiftsminimering*).

...

2. Den personuppgiftsansvarige ska ansvara för och kunna visa att punkt 1 efterlevs (*ansvarsskyldighet*).”

19 I artikel 6 i samma förordning, med rubriken ”Laglig behandling av personuppgifter”, anges följande:

”1. Behandling är endast laglig om och i den mån som åtminstone ett av följande villkor är uppfyllt:

...

- c) Behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige.

...

3. Den grund för behandlingen som avses i punkt 1 c och e ska fastställas i enlighet med

a) unionsrätten, eller

b) en medlemsstats nationella rätt som den personuppgiftsansvarige omfattas av.

Syftet med behandlingen ska fastställas i den rättsliga grunden ... Den rättsliga grunden kan innehålla särskilda bestämmelser för att anpassa tillämpningen av bestämmelserna i denna förordning, bland annat: de allmänna villkor som ska gälla för den personuppgiftsansvariges behandling, vilken typ av uppgifter som ska behandlas, vilka registrerade som berörs, de enheter till vilka personuppgifterna får lämnas ut och för vilka ändamål, ändamålsbegränsningar, lagringstid samt typer av behandling och förfaranden för behandling, inbegripet åtgärder för att tillförsäkra en laglig och rättvis behandling, däribland för behandling i andra särskilda situationer enligt kapitel IX. Unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt ska uppfylla ett mål av allmänt intresse och vara proportionell mot det legitima mål som eftersträvas.

...”

Tysk rätt

20 I 139a § punkt 1 i Abgabenordnung (den tyska skattelagen) (nedan kallad AO), i den lydelse som är tillämplig i det nationella målet, föreskrivs följande:

”Bundeszentralamt für Steuern tilldelar varje skattskyldig person en enhetlig och permanent referens (identifieringsreferens). Denna referens ska anges av den skattskyldige eller av en tredje man som överför uppgifter om denna skattskyldiga person till skattekontoren vid ansökningar, förklaringar eller meddelanden till skattekontoren. Den består av en siffersekvens som inte får bildas av eller härledas från andra uppgifter om den skattskyldige. Den sista siffran utgör en kontrollsiffra ...”

21 I 139b § AO, som har rubriken ”Identifikationsnummer”, föreskrivs följande:

”(1) En fysisk person får inte erhålla mer än ett identifieringsnummer ...

(2) Skattekontoren får endast samla in och använda identifieringsnumret såvitt detta är nödvändigt för att uppfylla deras uppgifter enligt lag eller om det föreligger en lagbestämmelse enligt vilken insamling och användning av identifieringsnumret uttryckligen är tillåten eller påkallad. Andra offentliga myndigheter eller enskilda parter får

1. endast samla in eller använda identifieringsnumret såvitt detta är nödvändigt för överföring av uppgifter mellan dem och skattemyndigheten eller om det föreligger en lagbestämmelse enligt vilken insamling och användning av identifieringsnumret uttryckligen är tillåten eller påkallad, ...

3. använda ett lagenligt insamlat identifieringsnummer från en skattskyldig för att fullgöra samtliga rapporteringskrav gentemot skattemyndigheten, såvitt rapporteringskravet avser samma skattskyldige och insamling och användning är tillåten enligt punkt 1 ...

...”

22 38 § punkterna 1 och 3 i Einkommensteuergesetz (lagen om inkomstskatt) (nedan kallad EStG), i den lydelse som är tillämplig i det nationella målet, har följande lydelse:

”(1) Vid inkomster av tjänst ska inkomstskatten dras av från lönen (skatt på inkomst av tjänst), i den mån lön betalas av en arbetsgivare ...

...

(3) Arbetsgivaren ska innehålla inkomstskatten för arbetstagarens räkning vid varje löneutbetalning ...”

- 23 I 39 § punkt 1 EStG, med rubriken ”Individuella uppgifter för beräkning av innehållande av källskatt avseende inkomstskatt på löner”, föreskrivs följande:

”Vid genomförande av innehållande av källskatt avseende inkomstskatt på löner ska individuella uppgifter för beräkning av innehållande av källskatt avseende inkomstskatt på löner inhämtas från löntagaren. ...”

- 24 I 39e § EStG, som har rubriken ”Förfarande för upprättande och tillämpning av elektroniska individuella uppgifter för beräkning av innehållande av källskatt avseende inkomstskatt på löner” anges följande:

”(1) Den centrala skattemyndigheten fastställer i princip automatiskt skatteklass för varje arbetstagare och skatteavdrag för de barn som ska beaktas vid skatteklasserna I till IV som rekvisit för avdrag för skatt på inkomst av tjänst (39 § punkt 4 första meningen led 1 och 2) ... Såvitt skattekontoren fastställer rekvisit för avdrag för skatt på inkomst av tjänst enligt 39 § ska de meddela detta till den centrala skattemyndigheten i syfte att tillgängliggöra dem för automatisk sökning från arbetsgivarens sida. ...

(2) För att arbetsgivaren ska kunna få del av individuella uppgifter för beräkning av innehållande av källskatt avseende inkomstskatt på löner, i syfte att tillgängliggöra dem för automatisk sökning, ska den centrala skattemyndigheten lagra individuella uppgifter för beräkning av innehållande av källskatt avseende inkomstskatt på löner, med uppgift om identifieringsnummer. Dessutom ska följande uppgifter lagras för varje skattskyldig utöver de uppgifter som anges i 139b § punkt 3 [AO]:

1. tillhörighet till religiöst samfund som tar ut skatt samt datum för in- och utträde,
2. civilstånd enligt registreringslagstiftningen samt datum för ändring av civilståndet och för gifta personer maken eller makans identifieringsnummer,
3. barn med deras identifieringsnummer ...

...

(4) Arbetstagaren ska när anställningsförhållandet påbörjas i syfte att möjliggöra en sökning av rekvisit för avdrag för skatt på inkomst av tjänst meddela samtliga arbetsgivare,

1. sitt identifieringsnummer samt födelsedatum ...

...

Arbetsgivaren ska när anställningsförhållandet påbörjas söka arbetstagarens elektroniska rekvisit för avdrag för skatt på inkomst av tjänst vid den centrala skattemyndigheten och överföra dem till arbetstagarens lönekonto.”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

- 25 Deutsche Post hade status som godkänd ekonomisk aktör och som godkänd avsändare, och hade tillstånd att använda en samlad garanti, vilket tillsammans medför förenklingar vad avser tullförfarandet i unionen.

- 26 Efter att det i tullkodexen införts ändringar i de individuella villkoren för beviljande av tillstånd i tullfrågor, bad Hauptzollamt, genom skrivelse av den 19 april 2017, Deutsche Post att besvara ett frågeformulär för självbedömning, i vilket Deutsche Post exakt skulle ange medlemmarna i styrelserna och de rådgivande organen, namnen på personer i ledningen (verkställande direktörer, avdelningschefer, redovisningschefer, chefer för tullavdelningen osv.), och de personer som är ansvariga för tullärenden eller de personer som hanterar tullfrågor, genom att bland annat överlämna skattenummer för var och en av dessa fysiska personer och adressuppgifter för behörigt skattekontor för dessa personer.
- 27 Huvudkontoret förklarade för Deutsche Post att om Deutsche Post inte skulle samarbeta på ett verkkningsfullt sätt, så är det inte möjligt att avgöra om de villkor för godkännande som föreskrivs i tullkodexen är uppfyllda och att huvudkontoret, om dessa villkor inte längre är uppfyllda, skulle återkalla de tillstånd som Deutsche Post beviljats.
- 28 Deutsche Post har i sin talan vid Finanzgericht Düsseldorf (Skattedomstolen i Düsseldorf, Tyskland) bestritt påståendet att det är skyldigt att till huvudkontoret översända skattenummer för de berörda personerna och adressuppgifter för behörigt skattekontor för dessa personer.
- 29 Deutsche Post har hävdats att den krets av personer på företaget som berörs av frågorna från huvudkontoret är mycket stor, att vissa av dessa personer inte är villiga att samtycka till att personuppgifter som rör dem översänds och att personkretsen är mycket vidare än den personkrets som nämns i artikel 24.1 andra stycket i genomförandeförordning nr 2015/2447. Deutsche Post anser att situationen för de anställda, vad avser inkomstbeskattningen, inte gör det möjligt att bedöma huruvida de har begått några allvarliga eller upprepade överträdelser av tullagstiftningen och skattereglerna och inte har dömts för några allvarliga brott som rör deras ekonomiska verksamhet. Enligt Deutsche Post är insamlingen av skattenummer varken nödvändig eller lämplig för att bedöma huruvida det går att lita på att Deutsche Post kommer att efterleva tullagstiftningen, eftersom en kontroll av samtliga berörda personliga skattesituation är oproportionerlig i förhållande till detta syfte.
- 30 Huvudkontoret har yrkat att talan ska ogillas. Huvudkontoret har i första hand gjort gällande att skattenumren måste överlämnas för att medge en tydlig identifiering av de berörda personerna när huvudkontoret hos behörigt skattekontor begär ut upplysningar, att det endast föreskrivs ett informationsutbyte, från fall till fall, om detta skattekontor fått kännedom om allvarliga eller upprepade överträdelser av skattereglerna, varvid förfaranden för administrativa sanktionsavgifter eller straffrättsliga förfarande som avskrivits utan åtgärd inte beaktas och upprepade åsidosättanden av skattereglerna endast beaktas vid en koncentration som inte står i rimlig proportion till arten eller omfattningen av den sökandes affärsverksamhet. Huvudkontoret anser att den personkrets som berörs av tolkningsfrågorna överensstämmer med unionens tullagstiftning.
- 31 Den hänskjutande domstolen anser att utgången av det nationella målet beror på tolkningen av artikel 24.1 andra stycket i genomförandeförordning 2015/2447, tolkad mot bakgrund av artikel 8 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och förordning 2016/679, eftersom skattenumren för de berörda personerna och adressuppgifterna för behörigt skattekontor för dessa personer utgör personuppgifter.
- 32 Den hänskjutande domstolen undrar huruvida översändandet av sådana uppgifter utgör laglig behandling mot bakgrund av genomförandeförordning 2015/2447. Den är vidare osäker på huruvida det är nödvändigt att få tillgång till personuppgifter om anställda och styrelseledamöter vid Deutsche Post, vilka inhämtats för uppbörd av inkomstskatt genom källskatteavdrag på löner.
- 33 Den hänskjutande domstolen anser att personuppgifterna för de anställda inte har något direkt samband med bedömningen av Deutsche Posts tillförlitlighet vad avser att efterleva bestämmelserna i tullagstiftningen och inte har något samband med bolagets ekonomiska verksamhet.

- 34 Den undrar huruvida, med beaktande av artikel 8.1 i stadgan om de grundläggande rättigheterna och proportionalitetsprincipen, tullmyndigheten kan begära ut personuppgifter såsom skattenumren för de berörda personerna och adressuppgifterna för behörigt skattekontor som samlat in dessa uppgifter för inkomstbeskattning av dessa personer. Den hänskjutande domstolen noterar att styrelseledamöter inte anges i bilaga 6 till delegerad förordning 2016/341, och att dessa, i likhet med avdelningschefer och redovisningschefer, inte ansvarar för att hantera frågor som rör tullagstiftningen.
- 35 Mot denna bakgrund beslutade Finanzgericht Düsseldorf (Skattedomstolen i Düsseldorf) att vilandeförklara målet och ställa följande fråga till domstolen:

”Ska artikel 24.1 andra stycket i [genomförandeförordning 2015/2447] tolkas så, att tullmyndigheten får kräva att den sökande meddelar dels de skatteidentifieringsnummer som den centrala tyska skattemyndigheten, med avseende på uppbörd av inkomstskatt, tilldelat den sökandes styrelseledamöter samt de hos den sökande verksamma verkställande direktörer, avdelningschefer, redovisningschefer, chefer för tullavdelningen, personer ansvariga för tullfrågor och personer som hanterar tullfrågor, dels vilka skattekontor som är behöriga att fastställa dessa personers inkomstskatt?”

Prövning av tolkningsfrågan

Inledande synpunkter

- 36 Vad avser svaret på frågan har berörda parter, med undantag för kommissionen, hänvisat till förordning 2016/679, som den hänskjutande domstolen också har hänvisat till.
- 37 Kommissionen har i detta sammanhang hävdad att omständigheterna i det nationella målet ägde rum i april 2017, varför direktiv 95/46 är tillämpligt på tvisten i målet vid den nationella domstolen.
- 38 Med tanke på att talan vid den nationella domstolen avser fastställelse (*Feststellungsklage*) är det inte uteslutet att denna förordning är tillämplig i tiden (*ratione temporis*) i det nationella målet. Vid den muntliga förhandlingen gick det inte att klargöra vad som är fallet.
- 39 Det är därför nödvändigt att besvara den ställda frågan med beaktande av både direktiv 95/46 och förordning 2016/679.

Prövning i sak

- 40 Den hänskjutande domstolen har ställt sin fråga för att få klarhet i huruvida artikel 24.1 andra stycket i genomförandeförordning 2015/2447, tolkad mot bakgrund av direktiv 95/46 och förordning 2016/679, ska tolkas så, att tullmyndigheterna kan kräva att den som ansöker om status som godkänd ekonomisk aktör meddelar de skatteidentifieringsnummer med avseende på uppbörd av inkomstskatt som tilldelats sökandens styrelseledamöter samt hos sökanden verksamma verkställande direktörer, avdelningschefer, redovisningschefer, chefer för tullavdelningen, däri inbegripet de personer som är ansvariga för tullärenden eller de personer som hanterar tullfrågor, samt adressuppgifter för behörigt skattekontor för samtliga dessa personer.
- 41 För det första bör det påpekas att det i artikel 24.1 andra stycket i genomförandeförordning 2015/2447 föreskrivs att om den som ansöker om status som godkänd ekonomisk aktör inte är en fysisk person, så ska kriteriet i artikel 39 a i tullkodexen anses vara uppfyllt om ingen av de personer som avses under de tre senaste åren har begått några allvarliga eller upprepade överträdelser av tullagstiftningen och skattereglerna och inte heller har dömts för några allvarliga brott som rör den sökandes ekonomiska verksamhet.

- 42 Det är endast den sökande, den person som leder den sökandes verksamhet eller utövar kontroll över dess ledning och den anställde som har hand om den sökandes tullfrågor som berörs. Vid en läsning av denna bestämmelse framstår denna förteckning som uttömmande.
- 43 Det kan således inte anses stå klart att artikel 24.1 andra stycket i förordning nr 2015/2447 kan tolkas som att den omfattar andra fysiska personer än dem som ansvarar för den sökande, kontrollerar dess förvaltning eller ansvarar för tullfrågor hos den sökande. Därför omfattar denna bestämmelse inte medlemmarna i en juridisk persons styrelse och rådgivande organ, avdelningschefer, utom de som är ansvariga för tullfrågor hos den sökande, redovisningschefer och personer som ansvarar för att hantera frågor som rör tullagstiftningen.
- 44 Företagsledningen kan, å sin sida, åläggas att uppfylla de villkor som anges i nämnda bestämmelse om de, i en sådan situation som i det nationella målet, skulle kunna anses som ansvariga för den sökande eller att de kontrollerar dennes förvaltning.
- 45 I delegerad förordning 2016/341 föreskrivs visserligen, i punkt 19 i de förklarande anmärkningarna i bilaga 6 till densamma, att den som ansöker om status som godkänd ekonomisk aktör, i en bilaga till ansökningsformuläret, ska ange namn och befattningar hos denne vad avser ett bredare urval av fysiska personer än vad som föreskrivs i artikel 24.1 andra stycket i genomförandeförordning 2015/2447.
- 46 Det räcker emellertid att i detta avseende påpeka att delegerad förordning 2016/341 inte kan tolkas så, att den har som syfte eller verkan att införa ett undantag från artikel 41 första stycket i tullkodexen, enligt vilken kommissionen, genom genomförandeakter ska anta metoder för tillämpningen av de kriterier som avses i artikel 39 i tullkodexen, vilka ska undersökas för att fastställa om en sökande kan beviljas status som godkänd ekonomisk aktör.
- 47 Delegerad förordning 2016/341 kan således inte anses påverka tillämpningsområdet för artikel 24.1 andra stycket i genomförandeförordning 2015/2447.
- 48 Den omständigheten att de krav som anges i denna bestämmelse gäller för "den person" som leder den sökandes verksamhet eller utövar kontroll över dess ledning och "den anställde" som har hand om den sökandes tullfrågor kan dessutom inte leda till slutsatsen att dessa krav endast gäller en enda person som leder den sökandes verksamhet eller som utövar kontroll över dess ledning och en enda anställd som har hand om den sökandes tullfrågor.
- 49 Det kan nämligen inte uteslutas att det, i ett företags organisation, finns flera fysiska personer som är gemensamt ansvariga för denna eller gemensamt utövar kontroll över dess ledning och att det finns flera andra fysiska personer som ansvarar för tullfrågor, exempelvis på territoriell basis.
- 50 Följaktligen är de fysiska personer som avses i artikel 24.1 andra stycket i genomförandeförordning 2015/2447 alla de i sökandens organisation som ansvarar för den eller som utövar kontroll över dess ledning och de som ansvarar för tullfrågor inom den.
- 51 För det andra ska det påpekas att, för att tullmyndigheterna ska kunna besvara en ansökan om status som godkänd ekonomisk aktör, måste ovannämnda bestämmelse förstås så, att myndigheterna tillåts att få tillgång till uppgifter som gör det möjligt att fastställa att ingen av de fysiska personer som omfattas har begått några allvarliga överträdelser eller upprepade överträdelser av tullagstiftningen eller skattereglerna, och inte har dömts för några allvarliga brott som rör den ekonomiska verksamhet som den som ansöker om sådan status bedriver.
- 52 I förevarande fall begär de tyska tullmyndigheterna skattenummer för de fysiska personer som anges i punkt 50 ovan och adressuppgifter för behörigt skattekontor beträffande dessa personer.

- 53 I en sådan situation är det av vikt att se till att om dessa myndigheters praxis inbegriper behandling av personuppgifter, i den mening som avses i artikel 2 a i direktiv 95/46 eller av artikel 4 led 2 i förordning nr 2016/679, så måste det säkerställas att unionslagstiftningen om skydd av personuppgifter följs.
- 54 I detta avseende innebär denna lagstiftning att respekten för privatlivet vad avser behandling av personuppgifter omfattar varje upplysning som avser en identifierad eller identifierbar fysisk person (se, för ett liknande resonemang, dom av den 9 november 2010, Volker und Markus Schecke och Eifert, C-92/09 och C-93/09, EU:C:2010:662, punkt 52, och dom av den 17 oktober 2013, Schwarz, C-291/12, EU:C:2013:670, punkt 26).
- 55 Det framgår även av domstolens praxis att skatteuppgifter utgör ”personuppgifter”, i den mening som avses i artikel 2 a i direktiv 95/46 (se, för ett liknande resonemang, dom av den 1 oktober 2015, Bara m.fl., C-201/14, EU:C:2015:638, punkt 29, och dom av den 27 september 2017, Puškár, C-73/16, EU:C:2017:725, punkt 41).
- 56 Ett skattenummer utgör till sin natur en skatteuppgift som avser en identifierad eller identifierbar fysisk person och utgör således en personuppgift. På grund av den koppling tullmyndigheterna kan göra mellan skattenumret för en exakt identifierad person och information om det behöriga skattekontoret för en sådan person, bör denna information också kunna betraktas som personuppgifter.
- 57 All behandling av personuppgifter ska emellertid dels stå i överensstämmelse med de principer om uppgifternas kvalitet som anges i artikel 6 i direktiv 95/46 eller artikel 5 i förordning 2016/679, dels svara mot någon av de principer som gör att uppgiftsbehandlingen kan tillåtas, vilka anges i artikel 7 i nämnda direktiv eller artikel 6 i nämnda förordning (se, för ett liknande resonemang, dom av den 20 maj 2003, Österreichischer Rundfunk m.fl., C-465/00, C-138/01 och C-139/01, EU:C:2003:294, punkt 65, och dom av den 13 maj 2014, Google Spain och Google, C-131/12, EU:C:2014:317, punkt 71).
- 58 Det framgår särskilt att personuppgifter, enligt artikel 6.1 b och 6.1 c i direktiv 95/46 eller artikel 5.1 b och 5.1 c i förordning 2016/679, ska samlas in för särskilda, uttryckligen angivna och berättigade ändamål, vilka även måste vara adekvata, relevanta och inte för omfattande i förhållande till de ändamål för vilka de behandlas, enligt artikel 7.1 c i detta direktiv eller artikel 6.1 c i denna förordning, om behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den registeransvarige.
- 59 Det ska dessutom erinras om att kravet på lojal behandling av personuppgifter i artikel 6 i direktiv 95/46 eller artikel 5 i förordning 2016/679 medför en skyldighet att informera de berörda personerna om att dessa uppgifter har samlats in av tullmyndigheten för senare behandling (se, för ett liknande resonemang, dom av den 1 oktober 2015, Bara m.fl., C-201/14, EU:C:2015:638, punkt 34).
- 60 När det gäller situationen i det nationella målet framgår det att skattenummer för fysiska personer inledningsvis har samlats in av deras arbetsgivare för att säkerställa att skattelagstiftningen följs och, särskilt, arbetsgivarens skyldighet att genom källskatt innehålla den inkomstskatt som beräknats för var och en av dessa fysiska personer på deras löner.
- 61 Vidare framstår tullmyndigheternas åtgärd att senare samla in dessa personuppgifter för att kunna fatta ett beslut avseende en ansökan om status som godkänd ekonomisk aktör som nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som de omfattas av enligt artikel 24.1 andra stycket i genomförandeförordning 2015/2447 och villkoren för att bevilja denna status. I detta avseende insamlas och behandlas dessa uppgifter för särskilda, uttryckligen angivna och berättigade ändamål.

- 62 Detsamma gäller tullmyndigheternas insamling av adressuppgifter för behöriga skattekontor som samlat in dessa uppgifter för inkomstbeskattning av dessa personer, eftersom en sådan insamling också syftar till att tillåta dessa myndigheter att besvara en ansökan om status som godkänd ekonomisk aktör.
- 63 I en situation som den i det nationella målet måste, såsom framgår av punkt 58 ovan, de uppgifter som samlats in av tullmyndigheterna, det vill säga skattenumren för fysiska personer och adressuppgifter för behörigt skattekontor för dessa personer vad avser inkomstskatt, vara adekvata, relevanta och inte för omfattande i förhållande till de ändamål för vilka dessa personuppgifter har samlats in.
- 64 Såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 66 i sitt förslag till avgörande, bör den omständigheten att tullmyndigheterna beviljar en viss aktör status som godkänd ekonomisk aktör i praktiken jämföras med att tullmyndigheterna delegerar delar av sin uppgift att kontrollera att tullbestämmelserna följs. Därför är det viktigt att dessa myndigheter, innan de beviljar denna status, kan få information om huruvida det går att lita på att den sökande och de fysiska personer som avses i artikel 24.1 andra i kommissionens genomförandeförordning 2015/2447 kommer att efterleva tullagstiftningen och de skattemässiga bestämmelser som berör dem.
- 65 Därför utgör insamlingen av skattenummer som endast avser de fysiska personer som nämns i denna artikel samt adressuppgifter för behörigt skattekontor för dessa personer en adekvat och relevant åtgärd för att göra det möjligt för tullmyndigheterna att kontrollera huruvida något av de brott som anges i denna artikel har begåtts av någon av dessa personer.
- 66 De personuppgifter som på detta sätt samlas in av dessa myndigheter framstår dessutom som begränsade till vad som är nödvändigt för att uppnå det mål som avses i artikel 24.1 andra stycket i genomförandeförordning nr 2015/2447, eftersom det rör sig om begränsade uppgifter som i sig inte avslöjar känslig information till tullmyndigheterna om de berörda personliga förhållanden, såsom deras civilstånd eller religiösa tillhörighet, eller deras inkomst.
- 67 Det är visserligen riktigt, såsom den hänskjutande domstolen har påpekat, att insamling av skattenummer för de fysiska personer som anges i den artikeln och adressuppgifter för behörigt skattekontor för dessa personer i princip kan göra det möjligt för tullmyndigheterna att få åtkomst till personuppgifter som saknar anknytning till den ekonomiska verksamhet som bedrivs av den som ansöker om status som godkänd ekonomisk aktör. Domstolen konstaterar emellertid att de överträdelse av skattebestämmelser som anges i den artikeln inte är begränsade till överträdelse som är kopplade till den ekonomiska verksamhet som bedrivs av den som ansöker om status som godkänd ekonomisk aktör.
- 68 I detta avseende förefaller det motiverat och nödvändigt att dessa myndigheter, innan de beviljar den sökande en sådan status, vilket, såsom framgår av punkt 64 i denna dom, kan jämföras med att den sökande delegeras uppgifter som är specifika för tullmyndigheterna, själva prövar inte bara huruvida den sökande respekterar tullagstiftningen, utan även, med hänsyn till hur ansvarsområden är fördelade inom sökandens organisation, de fysiska personer som avses i artikel 24.1 i genomförandeförordning 2015/2447, inte själva har begått någon allvarlig överträdelse eller upprepade överträdelse av denna lagstiftning eller skattereglerna, oavsett huruvida dessa överträdelse har någon koppling till den sökandes ekonomiska verksamhet eller inte.
- 69 Tullmyndigheternas insamling av skattenummer avseende de fysiska personer som uttömmande räknas upp i artikel 24.1 andra stycket i genomförandeförordning 2015/2447, och adressuppgifter för behörigt skattekontor vad avser dessa personer, är således endast tillåten i den mån dessa personuppgifter tillåter dessa myndigheter att få information om allvarliga överträdelse eller upprepade överträdelse av tullagstiftningen och skattereglerna eller allvarliga brott som har koppling till den ekonomiska verksamhet som bedrivs av den som ansöker om status som godkänd ekonomisk aktör, och som begåtts av dessa fysiska personer.

- 70 Mot bakgrund av det ovan anförda ska tolkningsfrågan besvaras enligt följande. Artikel 24.1 andra stycket i genomförandeförordning 2015/2447, tolkad mot bakgrund av direktiv 95/46 och förordning 2016/679, ska tolkas så, att tullmyndigheterna kan kräva att den som ansöker om status som godkänd ekonomisk aktör meddelar de skatteidentifieringsnummer med avseende på uppbörd av inkomstskatt som tilldelats vissa personer, men att detta endast rör de fysiska personer som ansvarar för den sökande eller som leder dess verksamhet eller som utövar kontroll över dess ledning och de personer som ansvarar för tullfrågor inom den, samt adressuppgifter för behörigt skattekontor för samtliga dessa personer, i den mån dessa personuppgifter tillåter dessa myndigheter att få information om allvarliga överträdelser eller upprepade överträdelser av tullagstiftningen eller skattereglerna eller allvarliga brott som är kopplade till den ekonomiska verksamhet som bedrivs av den som ansöker om status som godkänd ekonomisk aktör, och som begåtts av dessa fysiska personer.

Rättegångskostnader

- 71 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (tredje avdelningen) följande:

Artikel 24.1 andra stycket i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2447 av den 24 november 2015 om fastställande av närmare regler för genomförande av vissa bestämmelser i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 om fastställande av en tullkodex för unionen, tolkad mot bakgrund av Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter, och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG, ska tolkas så, att tullmyndigheterna kan kräva att den som ansöker om status som godkänd ekonomisk aktör meddelar de skatteidentifieringsnummer med avseende på uppbörd av inkomstskatt som tilldelats vissa personer, men att detta endast rör de fysiska personer som ansvarar för den sökande eller som leder dess verksamhet eller som utövar kontroll över dess ledning och de personer som ansvarar för tullfrågor inom den, samt adressuppgifter för behörigt skattekontor för samtliga dessa personer, i den mån dessa personuppgifter tillåter dessa myndigheter att få information om allvarliga överträdelser eller upprepade överträdelser av tullagstiftningen eller skattereglerna eller allvarliga brott som är kopplade till den ekonomiska verksamhet som bedrivs av den som ansöker om status som godkänd ekonomisk aktör, och som begåtts av dessa fysiska personer.

Underskrifter